

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 26C/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320200714
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Naďa Pethöová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2320200714.1

Uznesenie

Okresný súd Galanta v konaní vedenom sudkyňou JUDr. Naďou Pethöovou v právnej veci žalobcu: P. A. K., H.. XX.XX.XXXX, C. N. X, C., zastúpený: PROLAW s.r.o., IČO: 52331997, Gajova 4, Bratislava, proti žalovanej: Ing. M. K.E., H.. XX.XX.XXXX, C. D. XXX, o nariadení neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná vrátiť hrobové miesto č. XXX, oddelenie XX na cintoríne N. Q. XX N. C. do pôvodného stavu, t.j. osadiť späť pôvodnú nápisnú dosku, ktorá bola na hrobe umiestnená, a to na vlastné náklady a takýto stav udržiavať až do času právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I o žalobe pod sp. zn. 14C/11/2020.

II. Súd žalobcovi priznáva právo na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným súdu dňa 20.02.2020 sa navrhovateľ domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uloží odporkyni povinnosť vrátiť hrobové miesto č. XXX, oddelenie XX na cintoríne N. Q. XX N. C. do pôvodného stavu, a to času právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 14C/11/2020.

2. Dôvodom podania návrhu bola skutočnosť, že dňa XX.XX.XXXX sa stala autonehoda, ktorej účastníkom bol žalobca a dve maloleté deti - E., H.. M.B. XX.XX.XXXX B. X., H.. M. XX.XX.XXXX. Rodičmi týchto maloletých detí sú žalobca a žalovaná. Obe maloleté deti v nemocnici v E. zomreli na následky autonehody - E. M. XX.XX.XXXX B. X. M. XX.XX.XXXX. Následne boli obe maloleté deti dňa 13.09.1996 pochované na cintoríne Q. Q. XX N. C. (v súčasnosti cintorín N.). Nakoľko deti zomreli v čase hospitalizácie žalobcu (v tej istej nemocnici), ktorá trvala od XX.XX.XXXX M. XX.XX.XXXX, žalovaná v mene oboch manželov, a teda aj oboch rodičov zosnulých detí (t.j. aj v mene žalobcu) zabezpečila obstaranie pohrebu zosnulých detí. Úkonov súvisiacich s obstaraním pohrebu detí, ako ani samotného pohrebu sa žalobca pre svoj zdravotný stav a hospitalizáciu osobne nemohol zúčastniť. Dňa 13.06.1998 došlo k právoplatnému rozvodu manželstva uzavretého medzi žalobcom a žalovanou. Ľudské ostatky po nebohých maloletých deťoch žalobcu a žalovanej sú umiestnené v hrobovom mieste č. XXX, oddelenie XX na cintoríne N. Q. XX N. C. (ďalej len „hrob“), pričom o hrob sa pravidelne stará a zveľaďuje ho žalobca spolu so svojou súčasnou rodinou ako aj ďalšími príbuznými a priateľmi nebohých maloletých detí žalobcu a žalovanej. Dňa 02.10.2019 žalobca pri pravidelnej návšteve hrobu za účelom uloženia čerstvých kvetov na hrob a ďalšieho zveľadania hrobu zistil, že z hrobu bola odstránená nápisná (náhrobná) doska označujúca, že v danom hrobe sú uložené ľudské ostatky jeho maloletých detí, resp. jeho a žalovanej.

3. Na základe urgentného dopytovania sa žalobcu u prevádzkovateľa pohrebiska - spoločnosť MARIANUM - Pohrebničníctvo mesta Bratislava, IČO: 17 330 190, so sídlom Šafárikovo námestie 3, 811 02 Bratislava (ďalej len „spoločnosť MARIANUM“) ohľadom dôvodu odstránenia nápisnej dosky z hrobu, bola žalobcovi poskytnutá informácia, že na základe žiadosti žalovanej malo dôjsť k začatiu výkonu úkonov spojených s exhumáciou ľudských ostatkov maloletých detí žalobcu a žalovanej, a to

za účelom ich premiestnenia na iný cintorín. Žalobca o takýchto úkonoch nebol vopred oboznámený a ani na ich vykonanie nedal súhlas. Keďže žalobca nesúhlasí s vykonaním exhumácie v zmysle žiadosti žalovanej, nakoľko žalobca sa považuje za obstarávateľa pohrebu spolu s osobou žalovanej, v dôsledku čoho nie sú bez jeho súhlasu splnené zákonné predpoklady pre vykonanie exhumácie ľudských ostatkov po neboh. E. K. B. H.. X. K., žalobca dňa 03.10.2019 osobne doručil spoločnosti MARIANUM výzvu na prijatie opatrení súvisiacich s prijatou „žiadosťou o exhumáciu“ a dňa 04.10.2019 osobne doručil právny zástupca žalobcu spoločnosti MARIANUM výzvu na upustenie od úkonov súvisiacich s exhumáciou ľudských ostatkov. Nakoľko žalobca ani napriek predchádzajúcim výzvam nedisponoval písomným dokladom preukazujúcim dôvod odstránenia nápisnej dosky z hrobu, žalobca opätovne najprv prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 29.10.2019 a následne aj osobne žalobca dňa 07.11.2019 žiadal spoločnosť MARIANUM o vyjadrenie. Spoločnosť MARIANUM až dňa 15.11.2019 písomne reagovala na písomné žiadosti o vyjadrenie, ktoré jej boli zaslané žalobcom a jeho právnym zástupcom. Z odpovede spoločnosti MARIANUM vyplýva, že k odstráneniu nápisnej (náhrobnej) dosky z pomníka došlo žalovanou na základe povolenia spoločnosti MARIANUM, a to dňa 23.09.2019 (len pre vysvetlenie žalobca dopĺňa, že spoločnosť MARIANUM vo svojej odpovedi označuje žalovanú ako nájomcu, keďže iba osoba žalovanej bola uvedená na pôvodnej zmluve o nájme hrobového miesta, s ohľadom na v tom čase hospitalizáciu žalobcu). Zároveň z odpovede spoločnosti MARIANUM je zrejmé, že žalovaná požiadala o exhumáciu ľudských ostatkov po neboh. E. K.E. B. H.. X. K., ktoré sú uložené v hrobe, pričom spoločnosť MARIANUM vystavila objednávku dňa 20.09.2019. Keďže spoločnosť MARIANUM pri rozhodovaní o predmetnej exhumácii nijakým spôsobom nezohľadnila skutočnosť, že obstarávateľom pohrebu by mali byť spoločne osoba žalobcu a osoba žalovanej, žalobca má zato, že spoločnosť MARIANUM konala v rozpore so zákonom, keď iba na základe žiadosti žalovanej (a bez súhlasu žalobcu) povolila začatie úkonov spojených s exhumáciou zosnulých maloletých žalobcu a žalovanej (došlo k odstráneniu nápisnej dosky z hrobu). Po viacerých urgenciách a výzvach žalobcu na upustenie od ďalších úkonov spojených s predmetnou exhumáciou pre jej protiprávnosť adresovaných spoločnosti MARIANUM, sa spoločnosť MARIANUM vyjadrila, že bez rozhodnutia príslušného súdu, nebude ďalej konať vo veci exhumácie, nakoľko je potrebné určiť osobu obstarávateľa pohrebu, a teda aj osobu oprávnenú požadovať exhumáciu ľudských ostatkov maloletých detí žalobcu a žalovanej. S ohľadom na vyššie uvedené dňa 10.02.2020 žalobca podal na Okresnom súde Bratislava I žalobu v zmysle ust. §137 písm. c) Civilného sporového poriadku, ktorou sa žalobca domáha určenia osoby obstarávateľa pohrebu jeho maloletých detí ako aj zmluvných strán zmluvy o nájme hrobu (ďalej len „žaloba“). Toto konanie je Okresným súdom Bratislava I vedené pod sp. zn. 14C/11/2020. V žalobe žalobca detailným spôsobom zdôvodnil, prečo je potrebné považovať jeho osobu a osobu žalovanej spoločne za obstarávateľov pohrebu ich spoločných maloletých detí a rovnako tak aj dôvody pre určenie osoby žalobcu a žalovanej spoločne za zmluvnú stranu (v postavení nájomcov) nájomnej zmluvy, ktorej predmetom je nájom hrobu. Podľa informácií žalobcu ku dňu podania tohto návrhu na neodkladné opatrenie nedošlo k ďalším úkonom smerujúcim k exhumácii ľudských ostatkov maloletých detí žalobcu a žalovanej, tzn. že ľudské ostatky maloletých detí žalobcu a žalovanej sú uložené v hrobe, avšak hrob v dôsledku konania žalovanej nie je označený nápisnou doskou, ktorá by označovala, že hrob je miestom posledného odpočinku maloletých detí žalobcu a žalovanej. Vzhľadom na neodkladnú potrebu navrátenia hrobu do pôvodného stavu (t.j. navrátenie pôvodnej nápisnej dosky na pôvodné miesto, odkiaľ bola táto neoprávnene odstránená žalovanou) žalobca z dôvodov popísaných v časti II. tohto návrhu žiada o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by bola žalovanej uložená povinnosť navrátiť pôvodnú nápisnú dosku na pôvodné miesto na hrob, a to do času rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I o podanej žalobe. Ľudská dôstojnosť je základným pilierom základných ľudských práv a slobôd, ktoré sú nescudziteľné a neodňateľné, v dôsledku čoho je možné konštatovať, že aj samotná ľudská dôstojnosť je nescudziteľná a neodňateľná. Tzn. že ľudskú dôstojnosť nemožno nijakým spôsobom odňať alebo scudzitiť, ale táto je trvalo previazaná s každým jedným človekom, každou jednou ľudskou bytosťou. Keďže k človeku ako celku patrí nielen jeho zmysľanie a vedomie, prostredníctvom ktorého si uvedomuje svoje bytie, t.j. svoju existenciu, ale aj jeho telo, je zrejmé, že ľudská dôstojnosť sa viaže rovnako tak k ľudskému vedomiu ako aj k samotnému ľudskému telu. Ľudská dôstojnosť je teda zachovaná aj po smrti človeka, a to s ohľadom na zachovanie ľudského tela, resp. ľudských ostatkov, po mozgovej smrti človeka, a preto táto nemôže byť žiadnou osobou a žiadnym spôsobom človeku odňatá, a to aj napriek neexistencii jeho vedomia po smrti človeka. Úcta k už zosnulým osobám je jedným zo základných prejavov humanity a vzťahu človeka k človeku. Povinnosť zachovania úcty k zosnulým síce nie je výslovne zakotvená v zákone, avšak je nepochybne súčasťou základného hodnotového poriadku spoločnosti, z ktorého právny poriadok ako taký vychádza. Prepojenie tohto hodnotového poriadku spoločnosti a zákona je daná o. i. prostredníctvom dobrých mravov. Ústavný súd SR vo svojom Uznesení

zo dňa 24.02.2011, sp. zn. IV. ÚS 55/2011 v súvislosti s definíciou pojmu dobré mravy skonštatoval: „Dobrymi mravmi sú pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku.“ Právny poriadok Slovenskej republiky o. i. ust. § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov zakazuje konanie v rozpore s dobrými mravmi pod sankciou neplatnosti daného právneho úkonu. Vzhľadom na vyššie uvedené je možné nepochybne konštatovať, že napriek tomu, že povinnosť zachovania úcty k zosnulým osobám nie je výslovne zakotvená zákonom, táto vychádza zo základného fundamentálneho hodnotového poriadku, ktorého potreba zachovania a dodržiavania je všeobecne daná samotným záujmom spoločnosti. Závaznosť takého hodnotového poriadku spoločnosti následne o. i. vyplýva aj previazanosťou zákona a dobrých mravov. Vyššie uvedenú argumentáciu žalobcu ohľadom potreby zachovania úcty k už nebohým osobám potvrdzuje aj fakt, že povinnosť zachovania takejto úcty je nepriamo vyjadrená napr. aj v ustanoveniach zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o pohrebníctve“) ako aj zákonom č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Podľa ust. § 25 Zákona o pohrebníctve: „Návštevník pohrebiska je povinný a) dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností návštevníkov, b) zachovávať dôstojnosť pohrebiska.“ Podľa ust. § 5 ods. 2 Prevádzkového poriadku pohrebisk hlavného mesta Slovenskej republik Bratislavy prevádzkovaných mestskou príspevkovou organizáciou MARIANUM - Pohrebníctvo mesta Bratislavy v znení jeho dodatkov (ďalej len „Prevádzkový poriadok“): „Návštevníci pohrebiska sú povinní správať sa na pohrebisku spôsobom zodpovedajúcim piete miesta a sú povinní zdržať sa takého správania, ktoré by sa dotýkalo dôstojnosti zomretých alebo mravného cítienia pozostalých a verejnosti, nesmú robiť hluk, púšťať prenosné nosiče zvuku, odhadzovať a zapalovať odpadky, fajčiť, používať alkoholické nápoje a iné omamné látky, poškodzovať pomníky, zariadenia, objekty a zeleň na pohrebisku.“ Hanobením miesta posledného odpočinku sa podľa ust. § 365 Trestného zákona o. i. rozumie zničenie, poškodenie alebo zneuctenie hrobu, pomníka alebo náhrobnej dosky. Z citovaných všeobecne záväzných právnych predpisov vyplýva povinnosť zachovania úcty k zomretým prostredníctvom povinnosti správať sa na pohrebisku spôsobom zodpovedajúcim piete daného miesta a potrebe zdržania sa akéhokoľvek správania, ktoré by sa dotýkalo dôstojnosti zomretých alebo mravného cítienia pozostalých. Potom, ako žalobca niekoľkokrát informoval spoločnosť MARIANUM o skutočnosti, že aj jeho osobu, t.j. osobu žalobcu, je potrebné považovať za osobu obstarávateľa pohrebu jeho zosnulých maloletých detí spoločne s osobou žalovanej, v dôsledku čoho nie je možné pokračovať v exhumácii ľudských ostatkov ich spoločných maloletých detí bez jeho súhlasu. a tiež, že jeho osobu je potrebné spolu s osobou žalovanej považovať za nájomcu zmluvy o nájme hrobu, v dôsledku čoho žalovaná nie je oprávnená samostatne nakladať s hrobom vrátane jeho príslušenstva, spoločnosť MARIANUM upustila od vykonania ďalších úkonov 7 spojených s exhumáciou ľudských ostatkov zosnulých maloletých detí žalobcu a žalovanej a tiež od ďalšieho nakladania s hrobom, a to až do momentu rozhodnutia súdu. V dôsledku uvedeného žalobca tak ako už vyššie uviedol o. i. podal na Okresný súd Bratislava I žalobu (konanie vedené pod sp. zn. 14C/11/2020). Vzhľadom na skutočnosť, že podľa informácií žalobcu, spoločnosť MARIANUM nebude pokračovať v úkonoch spojených s predmetnou exhumáciou, je v súčasnosti hrob neoznačený, t.j. nie je na ňom umiestnená nápisná (náhrobná) doska, ktorá by označovala osoby, ktorých ľudské ostatky sú v hrobe umiestnené. Takýmto neoprávneným odstránením nápisnej dosky zo strany žalovanej, v súčasnosti došlo k stavu, že nie je zrejmé, že na danom mieste sa nachádza hrob s ľudskými ostatkami zomrelých maloletých detí žalobcu a žalovanej (tým, že hrob bol označený len nápisnou doskou, bez toho, aby bol na hrobe aj náhrobný kameň, bez tejto nápisnej dosky nie je zrejmé, že sa na danom mieste nachádza hrob), v dôsledku čoho bežní návštevníci pohrebiska prechádzajú cez hrob bez vedomia, že sa na danom mieste nachádza hrob. Ľudská dôstojnosť sa viaže tak k živým osobám ako aj zomretým, táto je neodhateľná aj napriek smrti konkrétneho človeka, v dôsledku čoho je potrebné ju zachovávať a cítiť vo vzťahu ku každému človeku aj napriek jeho smrti. Skutočnosť, že hrob je v súčasnosti neoznačený spôsobuje, že ľudia cez neho (celoplošne naprieč celému hrobu) bežne prechádzajú, prípadne si tam odložia veci patriace k okolitým hrobom, čím dochádza k hrubému zásahu do dôstojnosti zosnulých maloletých detí žalobcu a žalovanej, ktorú je tak ako sme už vyššie uviedli, potrebné zachovávať a cítiť aj napriek tomu, že maloleté deti žalobcu a žalovanej už zomreli. Takéto konanie je navyše v absolútnom rozpore s úctou, ktorú je potrebné k zosnulým zachovať, a to bez ohľadu na skutočnosť či zosnulé osoby návštevník pohrebiska poznal alebo nie. Tým, že hrob nie je v súčasnosti označený, a teda bežní návštevníci pohrebiska nemajú vedomosť o tom, že dané miesto je hrobom, v ktorom sa nachádzajú ľudské ostatky maloletých detí žalobcu a žalovanej, každý z návštevníkov pohrebiska sa vystavuje riziku porušenia vyššie citovaných všeobecne záväzných právnych predpisov a uloženiu s tým spojených sankcií, ktoré sa na ich porušenie viaže, a to s ohľadom na absenciu zachovania úcty k

zosnulým maloletým deťom žalobcu a žalovanej, a teda aj k miestu ich posledného odpočinku. Žalobca si dovoľuje zdôrazniť, že takýto stav, ktorým dochádza k zneucteniu dôstojnosti jeho maloletých detí, resp. hrozí stav dlhodobého zneuctenia dôstojnosti jeho maloletých detí, v dôsledku absencie nápisnej dosky na hrobe po dobu vedenia súdneho sporu vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 14C/11/2020, je absolútne neakceptovateľný a je potrebné ho neodkladne odstrániť, a to až do času, kým Okresný súd Bratislava I právoplatne rozhodne o žalobe. Podľa ust. § 25 písm. a) Zákona o pohrebníctve: „Návštevník pohrebiska je povinný a) dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností návštevníkov.“ Podľa ust. § 4 ods. 18 Prevádzkového poriadku: „V prípade, že príslušenstvo hrobu ohrozuje bezpečnosť prevádzky na pohrebisku, zdravie, životy alebo majetok ďalších osôb, je nájomca povinný bez zbytočného odkladu zabezpečiť na vlastné náklady nápravu. Ak tak neurobí ani po výzve prevádzkovateľa, je prevádzkovateľ oprávnený upraviť príslušenstvo hrobu tak, aby bola zaistená bezpečnosť, a to na náklady a riziko nájomcu hrobového miesta.“ Podľa ust. § 5 ods. 5 Prevádzkového poriadku: „Na pohrebisku možno rozsvetovať kahance a sviečky len na hrobovom mieste alebo mieste na to vyhradenom tak, aby nevzniklo nebezpečenstvo požiaru, prípadne poškodenie iných hrobových miest alebo vybavenosti pohrebiska. Na vspových a rozptylových lúčkach je dovolené rozsvetovať kahance a sviečky len na vyhradených plochách. Rozsvetovanie kahancov a sviečok a manipulácia s otvoreným ohňom môže byť v odôvodnených prípadoch prevádzkovateľom obmedzená alebo zakázaná.“ Podľa ust. § 24 písm. c) Zákona o pohrebníctve: „Nájomca hrobového miesta je povinný udržiavať prenajaté hrobové miesto v poriadku a zabezpečiť, aby príslušenstvo k hrobu neohrozilo bezpečnosť návštevníkov pohrebiska, a to na vlastné náklady.“ Z vyššie citovaných všeobecne záväzných právnych predpisov vyplýva, že hrob je potrebné zabezpečiť tak, aby nedošlo k akémukoľvek ohrozeniu zdravia, života alebo majetku iných osôb. V súčasnosti, t.j. po odstránení nápisnej (náhrobnej) dosky z hrobu, sa na hrobe nachádza len mierne vyvýšená demontážou poškodená betónová časť, na ktorej bola predtým umiestnená nápisná (náhrobná) doska spolu s jej podstavcom, ktoré boli na základe žiadosti žalovanej neoprávnene odstránené. Žalobca má zato, že súčasný stav hrobu ohrozuje tak bezpečnosť, ako aj majetok iných, čomu však žalobca napriek tomu, že je spolu so žalovanou nájomcom hrobu, nemôže zabrániť, a to až do rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I o žalobe (vychádzajúc z vyjadrenia spoločnosti MARIANUM). Skutočnosť, že na hrobe zostala po odstránení nápisnej dosky spolu s jej podstavcom vyvýšená betónová časť bez akéhokoľvek označenia, môže dôjsť k situácii, že bežní návštevník pohrebiska, ktorý si túto vyvýšenú časť nevšimne (nakolko nemá vedomosť o tom, že na danom mieste sa nachádza hrob), sa potkne, a tým dôjde k úrazu, resp. riziku ohrozenia jeho 9 zdravia. Tak ako žalobca už uviedol v súčasnosti hrob nie je označený a teda nie je označená ani vyvýšená betónová časť. Rovnako tak odstránením nápisnej dosky a podstavca, s ktorým táto bola spojená a na ktorý sa umiestňovali kahance a sviečky, dochádza k ohrozeniu majetku iných (okolitých hrobov a ich príslušenstiev), a to tým, že v prípade ak by, žalobca alebo ktorýkoľvek iný príbuzný alebo známy zosnulých detí žalobcu a žalovanej po návšteve hrobu a za účelom uctenia si pamiatky zosnulých maloletých detí žalobcu a žalovanej, zapálil sviečku alebo kahanec, ktoré by boli umiestnené len na betónových pozostatkoch nápisnej dosky, prípadne mimo nich (s ohľadom na absenciu miesta, na ktoré sa tieto predtým ukladali) mohlo by dôjsť k vzniku rizika, že tieto sviečky alebo kahance by po ich prevrátení mohli spôsobiť požiar. Tak, ako už žalobca vyššie uviedol, žalobca ako aj ostatní príbuzní a priatelia maloletých detí žalobcu a žalovanej pravidelne navštevujú hrob, a teda je možné predpokladať, že tu umiestnia spomienkovú sviečku alebo kahanec. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že súčasný stav hrobu sa nachádza v stave ohrozujúcom tak zdravie iných osôb (riziko vzniku úrazov), ako aj majetok iných osôb (riziko vzniku otvoreného ohňa) v dôsledku čoho je nevyhnutné, aby bol hrob navrátený do pôvodného stavu, t.j. aby žalovaná navrátila pôvodnú nápisnú (náhrobnú) dosku na jej pôvodné miesto, čím by bolo zrejmé, že na danom mieste je hrob (došlo by k odstráneniu neoznačenej vyvýšenej betónovej časti a zároveň by sa navrátil podstavec, na ktorý sa umiestňovali spomienkové sviečky a kahance), a tým došlo k odstráneniu existujúceho nebezpečenstva viažuceho sa k aktuálnemu stavu hrobu, a to až do času, kým Okresný súd Bratislava I rozhodne o žalobe, a teda do času, kým spoločnosť MARIANUM neumožní ďalšie nakladanie s hrobom na základe spoločného konania žalobcu a žalovanej.

4. Prílohou návrhu boli rodné listy a úmrtné listy, lekárska správa, rozsudok OS Bratislava V, fotodokumentácia, výzvy, e-maily, žaloba z 10.02.2020.

5. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku: „(1) Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. (2) Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.“

6. Podľa ust. § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku: „Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.“

7. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku: „Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.“

8. Podľa ust. § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku: „V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.“

9. Podľa ust. § 330 ods. 2 Civilného sporového poriadku: „Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.“

10. V zmysle odbornej právnej literatúry v prípade neodkladných opatrení právne pomery a ich relevanciu posudzuje konajúci súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Potreba ich nápravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný prvok naliehavosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná aj po určité dlhšie časové obdobie. Súd preto nemôže danú podmienku považovať za nespĺnenú iba z toho dôvodu, že sa navrhovateľ nedomáhal ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia ihneď po reálnom vzniku potreby bezodkladne upraviť pomery. Odborná právna literatúra vo vzťahu k ukladaniu povinností tretím osobám formou neodkladných opatrení tiež uvádza, že takéto uloženie povinnosti má vždy povahu súčinnosti, ktorá je nevyhnutná vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej, pričom nejde o bezprostredné plnenie si povinnosti voči navrhovateľovi, s ktorým tretia osoba nie je v relevantnom právnom vzťahu (ktorému má byť poskytnutá procesná obrana). Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd zato, že v tomto prípade sú splnené predpoklady pre vydanie neodkladného opatrenia, t.j. v tejto právnej veci je daná neodkladná potreba úpravy právnych pomerov týkajúcich sa hrobu, a to s ohľadom na riziko porušovania ľudskej dôstojnosti zosnulých maloletých detí žalobcu a žalovanej, ktorých ľudské ostatky sú umiestnené v hrobe a tiež riziko spojené so vznikom škody tak na zdraví bežných návštevníkov pohrebiska (riziko vzniku pádu s ohľadom na absenciu označenia vyvýšenej betónovej plošiny), ako aj na majetku iných osôb (riziko poškodenia okolitých hrobov a ich príslušenstva v dôsledku rizika vzniku otvoreného ohňa pri zapálení sviečok a kahancov na hrobe). V prípade, ak by nedošlo k navráteniu pôvodnej nápisnej dosky na jej pôvodné miesto na základe tohto návrhu, je otázne, v akom stave sa bude nachádzať nápisná doska po ukončení súdneho sporu vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 14C/11/2020 (žalobcovi nie je známe, kde sa nápisná doska v súčasnosti nachádza a v akých podmienkach je skladovaná, resp. bude skladovaná počas dobu vedenia súdneho sporu vedeného na základe žaloby), a teda či bude možné (s ohľadom na riziko jej možného poškodenia a zničenia) následne vykonať jej navrátenie na pôvodné miesto na hrob, t.j. či nebude ohrozený následne výkon samotnej exekúcie spočívajúcej v navrátení pôvodnej nápisnej dosky na jej pôvodné miesto na hrob. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

11. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne trojmo, na cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.